srijeda, 7. srpnja 2021.

P9_TA(2021)0336

Genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1)

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D073424/01 – 2021/2761(RSP))

(2022/C 99/08)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D073424/01,

— uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ([1]), a posebno njezin članak 11. stavak 3. i njezin članak 23. stavak 3.,

— uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 17. svibnja 2021. na kojem nije usvojeno nikakvo mišljenje,

— uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ([2]),

— uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) usvojeno 25. studenoga 2020. i objavljeno 13. siječnja 2021. ([3]),

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama ([4]),

---

([1]) SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

([2]) SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

([3]) Scientific Opinion of the EFSA Panel on Genetically Modified Organisms on assessment of genetically modified maize Bt11 for renewal authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO RX-016) („Znanstveno mišljenje Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificiranog kukuruza Bt11 za produljenje odobrenja na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO RX-016)"), EFSA Journal 2021.; 19(1):6347, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2021.6347

([4]) Parlament je u osmom sazivu donio 36 rezolucija u kojima se protivi davanju odobrenja za genetski modificirane organizme. Nadalje, u devetom sazivu Parlament je usvojio sljedeće rezolucije:

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0028).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0029).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0030).

— uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA (2019)0054).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019) 0055).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0056).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0057).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020) 0069).

— Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0291).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0292).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0293).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0365).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411, te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0366).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020) 0367).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020) 0368).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020) 0369).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0080).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0081).

srijeda, 7. srpnja 2021.

— uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

A. budući da je 24. rujna 2018. Syngenta Crop Protection NV/SA Komisiji podnijela zahtjev u skladu s člancima 11. i 23. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 za produljenje odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 („genetski modificirani kukuruz”) ili se od njega sastoje za namjene koje nisu hrana i hrana za životinje, osim za uzgoj;

B. budući da je EFSA 25. studenoga 2020. donijela pozitivno mišljenje o tom zahtjevu za produljenje odobrenja za genetski modificirani kukuruz, koje je objavljeno 13. siječnja 2021.; budući da je EFSA 28. siječnja 2009. donijela pozitivno mišljenje o tom zahtjevu za produljenje odobrenja za genetski modificirani kukuruz, koje je objavljeno 17. veljače 2009. ([6]);

C. budući da genetski modificirani kukuruz uzrokuje toleranciju na herbicide koji sadržavaju glufosinat te proizvodi insekticidni protein, to jest „Bt toksin” Cry1Ab koji je toksičan za određene štetočine iz reda Lepidoptera ([7]);

Nepostojanje ocjene za ostatke herbicida, metabolite i tzv. učinke koktela

D. budući da se u brojnim studijama iznosi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebno koristiti više „komplementarnih” herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide ([8]); budući da se zbog toga mora očekivati da će genetski modificirani kukuruz biti izložen i višim i opetovanim dozama glifosata te da bi stoga količina njihovih ostataka tijekom žetve mogla biti veća;

E. budući da se glufosinat klasificira kao tvar koja je toksična za reproduktivno zdravlje (kategorija 1B) i stoga ispunjava kriterije za isključivanje iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]); budući da je odobrenje za uporabu glufosinata u Uniji isteklo 31. srpnja 2018. ([10]);

F. budući da se smatra da ocjena za ostatke herbicida i produkte njihove razgradnje pronađene na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme te se stoga ne provodi u okviru postupka davanja odobrenja za genetski modificirane organizme; budući da je to problematično zbog načina na koji pojedina genetski modificirana biljka razgrađuje komplementarne herbicide te da na sastav, a stoga i toksičnost produkata razgradnje (metabolita) može utjecati sama genetska modifikacija;

G. budući da zbog posebnih poljoprivrednih praksi u uzgoju genetski modificiranih biljaka otpornih na herbicide postoje posebni obrasci primjene, izlaganja i pojave specifičnih metabolita te pojave kombiniranih učinaka koji zahtijevaju posebnu pozornost; budući da EFSA to nije uzela u obzir;

([6]) Opinion of the EFSA Panel on Genetically Modified Organisms on application reference EFSA-GMO-RX-Bt11 for renewal of the authorisation of existing products produced from insect-resistant genetically modified maize Bt11, under Regulation (EC) No 1829/2003 from Syngenta („Mišljenje Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme o referentnom broju zahtjeva EFSA-GMO-RX-Bt11 za produljenje odobrenja postojećih proizvoda proizvedenih od genetski modificiranog kukuruza Bt 11 otpornog na kukce, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003, koje je dostavila Syngenta”), EFSA Journal 2009; 7(2):977, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/977

([7]) Mišljenje EFSA-e iz 2009., str. 2.

([8]) Vidi, na primjer, Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide te herbicidi: pregled i učinak”), Environmental Management, January 2016; 57(1), str. 31.-48., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 i Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” („Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u: prvih 16 godina”), Environmental Sciences Europe; 28. rujna 2012., sv. 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24

([9]) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

([10]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/index.cfm?event=as.details&langFromHeader=HR&token=03EC744329AD1A28E9BF4FD99C4709FFFEBAF8E5

Neriješena pitanja koja se odnose na Bt-toksine

H. budući da se toksikološka ispitivanja za odobrenja genetski modificiranih organizama provode s izoliranim Bt-toksinima; budući da toksikološka ispitivanja koja se provode s izoliranim bjelančevinama imaju malu važnost zbog činjenice da su Bt-toksini u genetski modificiranim usjevima, primjerice kukuruzu, pamuku i soji, sami po sebi toksičniji od izoliranih Bt-toksina; budući da je to posljedica prisutnosti inhibitorâ proteaze (PI) u biljnom tkivu, zbog koje se može povećati toksičnost Bt-toksina odgađanjem njihove razgradnje; budući da je ta pojava dokazana u nizu znanstvenih studija, uključujući one provedene za Monsanto prije 30 godina koje su pokazale da je čak i prisutnost iznimno niskih razina PI-ja povećala toksičnost Bt-toksina do 20 puta ([11]);

I. budući da ti učinci nikad nisu uzeti u obzir u procjenama rizika EFSA-e iako su relevantni za sve Bt-biljke odobrene za uvoz ili uzgoj u Uniji; budući da se ne može tvrditi da povećana toksičnost zbog interakcije inhibitora proteaze i Bt-toksina ne predstavlja rizik za ljude i životinje koji konzumiraju hranu i hranu za životinje koja sadržava Bt-toksine;

J. budući da se u brojnim studijama navodi da su nakon izloženosti Bt-proteinima zabilježeni popratni učinci koji mogu utjecati na imunosni sustav i da neki Bt-toksini mogu djelovati kao adjuvanti ([12]), što znači da mogu povećati alergena svojstva drugih proteina s kojima dolaze u kontakt;

K. budući da se smatra da je ocjena mogućeg međudjelovanja ostataka herbicida i njihovih metabolita s Bt-toksinima izvan nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme i stoga se ne provodi u okviru procjene rizika; budući da je to sporno jer je poznato da ostaci prskanja glufosinatom remete mikrobiom koji, na primjer, može povećati imunološke reakcije u kombinaciji s Bt-toksinima ([13]);

Bt-usjevi: učinci na neciljane organizme i povećana otpornost

L. budući da uporaba genetski modificiranih Bt-usjeva dovodi do dugotrajne izloženosti ciljnih i neciljanih organizama Bt-toksinima, za razliku od upotrebe insekticida, kod koje dolazi do izlaganja pri prskanju i tijekom ograničenog vremenskog razdoblja;

M. budući da se pretpostavka da Bt-toksini pokazuju jedan specifični način djelovanja na ciljne organizme više ne može smatrati ispravnom i da se učinci na organizme koji ne pripadaju ciljnoj skupini ne mogu isključiti ([14]), budući da postoje izvješća da Bt-toksini na mnogo načina utječu na sve veći broj organizama koji ne pripadaju ciljnoj skupini; budući da se u nedavnom pregledu spominje 39 stručno recenziranih publikacija u kojima se izvještava o značajnim štetnim učincima Bt-toksina na mnoge vrste „izvan dometa” ([15]); budući da bi niz organizama koji ne pripadaju ciljanoj skupini u Uniji mogao biti izložen Bt-toksinima preko izlijevanja, otpada ili gnoja koji proizlaze iz uvoza Bt-usjeva; budući da u procjeni rizika nisu ocijenjeni učinci na neciljane organizme;

N. budući da se procjenom rizika nije uzeo u obzir razvoj otpornosti ciljanih štetočina na Bt-toksine, što bi moglo dovesti do korištenja manje ekološki sigurnih pesticida ili povećanih doza i broja primjena na genetski modificirane usjeve u zemlji uzgoja; budući da Agencija za zaštitu okoliša Sjedinjenih Američkih Država predlaže postupno uklanjanje mnogih postojećih hibrida Bt-kukuruza u sljedećih tri do pet godina, kao i nekih vrsta Bt-pamuka zbog rasta otpornosti insekata na te usjeve ([16]);

([11]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors” („Potencijacija insekticidnog djelovanja bakterije *Bacillus thuringiensis* korištenjem inhibitora serinske proteaze”), Journal of Agricultural and Food Chemistry, 38, str. 1145.-1152., https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051

([12]) Za pregled vidjeti Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals” („Pregled sigurnosti i bioloških učinaka Cry-toksina u bakteriji *Bacillus thuringiensis* kod sisavaca”), Journal of Applied Toxicology, svibanj 2016., 36(5), str. 630.-648., https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([13]) Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins” („Pregled literature o procjeni adjuvantnosti/imunogeničnosti proteina”), EFSA Supporting Publications, siječanj 2019., 16(1): 1551, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551

([14]) Vidjeti, na primjer, Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment” („Specifičnost i kombinatorički učinci toksina Cry Bacillus thuringiensisa u kontekstu procjene okolišnog rizika GMO-a”), Frontiers in Environmental Science 2015., 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071

([15]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design” („Insekticidni Bt-usjevi. Pristup EFSA-e prilikom procjene rizika u pogledu genetski modificiranih Bt-biljaka namjerno je neuspješan”), RAGES 2020, str. 4., https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

([16]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn

srijeda, 7. srpnja 2021.

O. budući da, iako se tvrdi da uporaba Bt-usjeva dovodi do smanjenja upotrebe insekticida, nedavna studija objavljena u Sjedinjenim Državama ([17]) otkriva da se „čini da neke analiza utjecaja Bt-usjeva na obrasce upotrebe pesticida nisu razmatrale tretiranje sjemena te su tako precijenile smanjenje upotrebe insekticida (posebno „tretiranog područja") povezane s Bt-usjevima";

P. budući da je Unija stranka UN-ove konvencije o biološkoj raznolikosti, u kojoj se jasno navodi da i zemlje izvoznice i zemlje uvoznice imaju međunarodnu odgovornost u pogledu biološke raznolikosti;

Primjedbe nadležnih tijela država članica

Q. budući da su nadležna tijela država članica tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputile brojne primjedbe ([18]); budući da te primjedbe uključuju kritike u vezi s pretraživanjem literature koje je proveo podnositelj zahtjeva, izvješćima o praćenju genetski modificiranog kukuruza za razdoblje odobrenja koja imaju ozbiljne nedostatke te činjenicom da bi podaci o razinama ostataka glufosinata, uključujući relevantne metabolite, u biljnom materijalu iz terenskih studija poslužili za procjenu sigurnosti hrane, hrane za životinje i okoliša; budući da je jedno nadležno tijelo zatražilo procjenu utjecaja genetski modificiranog usjeva na biološku raznolikost u zemljama proizvođačima i zemljama izvoznicama, uključujući procjenu načina na koji uvoz tog usjeva utječe na odabir usjeva u Uniji te je također postavilo etičko pitanje treba li odobriti uvoz u Uniju proizvoda čiji će uzgoj podrazumijevati izloženost operatora glufosinatu koji je toksičan za reproduktivno zdravlje i više nije odobren za korištenje u Uniji;

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

R. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne faktore važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni faktori trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN), Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

S. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja UN-a za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalan učinak po zdravlje ([19]); budući da se u okviru cilja održivog razvoja br. 3.9 do 2030. želi znatno smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama te zagađenjem i onečišćenjem zraka, vode i tla ([20]); budući da bi se odobrenjem uvoza genetski modificiranog kukuruza povećala potražnja za tim usjevom koji je tretiran herbicidom koji je toksičan za reproduktivno zdravlje i više nije odobren za korištenje u Uniji, čime bi se povećala izloženost radnika u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika osobito zabrinjavajuć u pogledu genetski modificiranih usjevima otpornih na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste;

Nedemokratsko donošenje odluka

T. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 koje je održano 17. svibnja 2021. nije doneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje;

U. budući da Komisija uviđa problematičnost činjenice da i dalje donosi odluke o davanju odobrenja za genetski modificirane organizme bez kvalificirane većine država članica, što predstavlja iznimku za odobrenja proizvoda općenito, ali je postala pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;

([17]) Douglas, M.R., Tooker, J.F., „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops" („Uvođenje tretiranja sjemena na veliko potaknulo je snažan porast u upotrebi neonikotinoidnih insekticida i preventivnoj zaštiti bilja od nametnika u usjevima na poljima u SAD-u"), Environmental Science and Technology 2015., 49, 8, str. 5088.-5097., https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g

([18]) Primjedbe države članice o genetski modificiranom kukuruzu dostupne su u bazi pitanja EFSA-e: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?

([19]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx

([20]) https://sdgs.un.org/2030agenda

V. budući da je Europski parlament u osmom sazivu usvojio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je u devetom sazivu Europski parlament već usvojio 18 prigovora na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da nije bilo kvalificirane većine država članica za odobravanje bilo kojeg od tih genetski modificiranih organizama; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;

W. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;

X. budući da u slučajevima kada u žalbenom odboru ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje nije potrebno mijenjati zakonodavstvo kako bi se Komisiji omogućilo da uskrati odobrenje za genetski modificirane organizme ([21]);

1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;

2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([22]), pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke;

4. pozdravlja činjenicu da je Komisija u pismu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost ([23]); međutim, izražava duboko razočaranje zbog toga što je Komisija nastavila davati odobrenja za uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju unatoč stalnim prigovorima Parlamenta i većine država članica koje glasuju protiv;

5. poziva Komisiju da hitno nastavi s razvojem kriterija održivosti, uz potpuno sudjelovanje Parlamenta; poziva Komisiju da pruži informacije o tome kako će se taj postupak provesti i u kojem vremenskom okviru;

6. ponavlja svoj poziv Komisiji da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide dok se zdravstveni rizici povezani s ostacima temeljito ne istraže na temelju pojedinačnih slučajeva, što zahtijeva potpunu procjenu ostataka od prskanja genetski modificiranih usjeva komplementarnim herbicidima, procjenu proizvoda njihove razgradnje i svih kombiniranih učinaka, uključujući i sa samom genetski modificiranom biljkom;

7. ponovno poziva Komisiju da ne odobrava uvoz nikakvih genetski modificiranih biljaka za uporabu u hrani ili hrani za životinje kod kojih je stvorena otpornost na aktivnu tvar u herbicidu koja nije odobrena za uporabu u Uniji;

8. poziva EFSA-u da istraži znatne razlike između izvornih Bt-toksina i onih eksprimiranih sintetskim transgenima u genetski modificiranim biljkama, te da proširi svoju procjenu rizika kako bi u potpunosti uzela u obzir sve interakcije i kombinacijske učinke između Bt-toksina, genetski modificiranih biljaka i njihovih sastojaka, ostataka od prskanja komplementarnim herbicidima i okoliša, kao i utjecaj na zdravlje i sigurnost hrane;

([21]) U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.), ako ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje, Komisija „može” ali „ne mora” dati odobrenje.

([22]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

([23]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

9. poziva EFSA-u da više ne prihvaća studije toksičnosti na temelju izoliranih proteina koji će se vjerojatno razlikovati u strukturi i biološkim učincima u usporedbi s onima koje proizvodi sama biljka, te da zahtijeva da se sva ispitivanja provode na tkivu iz genetski modificirane biljke;

10. poziva EFSA-u da zatraži podatke o utjecaju konzumacije hrane i hrane za životinje dobivene od genetski modificiranih biljaka na crijevni mikrobiom;

11. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški klimatski sporazum, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi UN-a za održivi razvoj; ponavlja svoj poziv da se nacrti provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji način poštuju načelo „nenanošenja štete” ([24]);

12. naglašava da se u izmjenama koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 ([25]), a koje je Parlament usvojio kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne daje odobrenja za genetski modificirane organizme ako se kvalificirana većina država članica nije izjasnila za to; ustraje na tome da Komisija poštuje to stajalište i poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup o tom predmetu;

13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

([24]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0005, stavak 102.
([25]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0364.